

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP.

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELOFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. Nyiltér sora 40 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSEG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában, hová lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyiltéri közlemények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetési díjak oleson számíttatnak.</p>
--	--	---	--

Szervezkedni., felkészülni.

A szubvencionált mélcás napilapok nagy gyönyörűségüket lelik abban ha untalan visszatérhetnek az alkotmánybiztosítékok kérdésére, s hamis, fikciok alapján oly eredményekhez juthatnak, a melyek azokat szükségteleneknek, a közélet fejlődésére károsoknak és a kölcsönös egyetértés kiforrására épen akadályozóknak tüntetik fel.

Azt szokták mondani kinek milyen kalapja van, olyannal köszön, s miután divattá lett a cylinder viselet, köszönnék azzal szélében, hosszában árva Magyarországon is.

Hát hiszen az igen szép, ha valamikor lehető lesz, a kuriai bíraskodástörvényét oda egészíteni ki, hogy a képviselő-választás szabadsága minden irányban biztosítsák, de eltekintve attól, hogy az emberileg lehetetlen, s végeredményében nem is volna kívánatos: ugyan ki mondhatja azt elfogultság és politikai arcátlanág nélkül, hogy ez a törvény alkotmányunk biztosítására egyenes vonatkozással van? Ne ott, és ne ilyenekben keressük az alkotmánybiztosítékokat, mert bizony nevetségesen haszontalan munkát végezzünk, s az európai államok alkot-

mány politikusai fejünkre olvassák kiskoruságunkat; hanem keressük

1. Az országgyűlés állandó munkálkodásának biztosításában.
2. Az adó- és ujoncjutalék megajánlásának korlátlan jogában.
3. A vármegyék háztartásának szabadságában, függetlenségében.
4. Az önkormányzati jogok megáramadhatlanságában.
5. A bankszabadság elismerésében.
6. A külön vámterület biztosításában.
7. A miniszteri önkénykedésnek minden téren független bírósági korlátozásában.

Ezek volnának az igazi alkotmánybiztosítékok, nem pedig mint a mélcás lapok mondják: a szervezett nemzeti ellenállás.

Hát hiszen végelemzésben senki sem tagadhatja azt, hogy monarchikus államban feltétlen alkotmány-biztosíték nincs, mert ahoz a végrehajtó hatalom feletti szabad rendelkezés joga kell; de mondhatjuk azt, hogy amíg a törvényhozó hatalom a nemzet és az uralkodó között megosztva van, amíg az uralkodó a nemzet soraiból választja azokat az embereket, kik az ország kormányzását vezetni törvény szerint hivatva vannak, s ezek tényekért fe-

lelősséggel tartoznak addig mégis csak az alkotmány alapja a fennebbi pontokban foglalt elveken nyugodhatik, mert a nemzeti ellenállás egészen más meghatározás alá esik. Annak csak akkor lehet szerepe, a mikor már a fennebbi alapelvek figyelmen kívül hagyattak és nincs ki felelősségre vonás az alkotmánysértésért; vagyis csak akkor lehet szerepe, midőn az uralkodó magát a törvényen túl tette és az egyeduralom útjára tért. Ez ellen nincs alkotmánybiztosíték, de mivel nemzeteknél ilyenre ma már gondolni sem lehet, mert alig képzelhető makacs állam fő, mely magát az önkényuralom esélyeinek kitenni elég merész volna.

Kétségtelen, hogy a fennebbi pontokban foglalt hatalmi tényezők kiengedése az uralkodói jogok ellensúlyozásával jár, s így nem épen készséggel volnának engedélyezhetők, de miután egyáltalában nem korona jogok, lefoglalása indokolatlan, feltétele szűkeklőség és visszatartása önkénykedés. Azok nélkül az alkotmányosság csak látszat, játék a gyengébbek felfogásával, üzérkedés használhatatlan, selejtes portékával Ausztria részéről, a minék Magyarországon fájdalom, számos vevője akad.

Szó sincs róla, hogy azok egy-

szerre engedélyeztessenek és egyszerre életbe léptessenek. Magyarország egy oly siró gyermek, kit egy kulcsos dióval évekre el lehet hallgattatni, miért nem adnak kezébe bár kettőt a legkissebbekből, hiszen azokat ugyis oly drágán fizeti meg, hogy az ellenértéket ezerszeresen túlhaladja. És bár a perszonal-unióra törekedik, ne legyen feltékeny a hatalom, nem következik az be évtizedek alatt, míg ha egy elháríthatatlan crupció a dolgok folyásának szabad menetét ad, ugy sem lehet azt megakadályozni s e feltételben és az ország békés fejlesztése érdekében, talán mégis jó volna most előre biztosítani a kölcsönös rokonszenvet.

Szörnyű rossz elv, szörnyű rossz tanács előre feltétlenül megtagadni – mindannak jóságát, hasznát, miről tapasztalat útján még nincs meggyőződve senki. Ha nem válik be, kezében van van a hatalom, tova terjedését könnyű megakadályozni; de ha beválik, miért keseríteni tovább is a kedélyeket, hogy a kiengesztelés annál nehezebb legyen!

Azt mondják, — szervezkednünk kell, hogy felkészülve fogadhassuk azt a mi reánk vár. Hát ez a lojalis, becsületes szervezkedésnek nem a legbiztosabb neme? Hát ha más uton szervezkedünk, nem mi hívjuk ki

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

A keleti határ vitás pontjai.

(Folytatás.)

Igy esett aztán, hogy Csikszentmárton és Csekefalva községek viszáskapták azon körülbelül 150 holdnyi területet, a melyet Magyaros havashól Románia elfoglalt volt.

A Magyaros-pataknak a Csobánosba ömlésétől, mintegy 1 kilométernyi távolságra jobboldalról vizesés alakban meredek sziklák között szakad be a Csobánosba a Kerunta-patak. Ennél vadabb, zordonabb és elhagyottabb rész nincs az egész keleti határvonalon. Ennek a Kerunta-pataknak kellett volna képeznie fel Solyomtár havas tetejére a határvonalat, mert a leírás ezt mondja: „innét a határ a Csobános-patak felső folyásán odáig a hol az utóbbiba a Kerunta-patak szakad”, tehát odáig; azon bizonyos pontig megy a határ, hol a Csobánosba a Kerunta-patak beszakad. Ez annyira világos, hogy a magyar nyelv helyes értelmezése mellett, még disputa tárgyává sem tehető. Minthogy azonban, mint előbb mondtam, a Kerunta-patak környéke szirtes, járhatatlan, ugy kell lenni, hogy a székelly határor tisztelt, a leírás téves német-

fordítására való tekintettel is a sasjelvényt fennebb állították fel a Keruntától mintegy köbméterre eső kis lapályos területen, a mostani őrház tájékán, s miután onnan egy teknő alakú kis mélyedea vezet fel Solyomtár havasra, valószínűleg ezt használták határőrizeti ősvénynek és ez annál bizonyosabb, mert a hegyre felvezető sas jelvények is e teknőben voltak felállítva. Ez a téves gyakorlat a határvonal mentét meghamisította, s miután a német fordításban az ugy sem elég szabatos „azontul” mutató névmás „azonfelül” kifejezéssel van visszaadva. következetesen azt értelmezték, hogy a Kerunta-patakon felül a mostani helyen ment ki a határ, s ez 1819-től kezdve állandóan tartotta nrágát, míg végre a román bizottsági tagok kapacitálhallan magatartása miatt a vegyes küldöttség által 1883-ban ott is állandósított. A kiket érdekel és a kik a helyszínével ismeretesek megtalálhatják az 1138 holdnyi átcsatolt területet a magyar—román határon lévő 81, 80, 79, 78, 77. és 76 számú határszlopok és a Romániában maradt Kerunta patak között, és Solyomtár havas gerincétől kihegyesedve a 76a jegyű határ-halomig.

Ghyca Miklós György ezen kedvező állapotot felhasználva, mint szomszéd birtokos a bacani kerületi törvényszék előtt beperelte Csikmegyét

tulajdon elismerés és átadás címén, s ugyanazon keresetben Szentmárton és Csekefalva községeket is megtámadta Magyaros-havasi részért, s mi a zárkérés értelmében el is ítéltünk 24 óra alatt szerkesztett 24 ives indoklással, a mit aztán fellebbezésünkre lassyi másod bíróság kereset halmazzat muatt ugyancsak megsemmisített. Erre mi a használható erdőt levágtuk, mire Ghyca új perrel felelt és mivel hogy a megelőző eljáráshól már okultunk volt és Ghyca is hajlandóságot vettünk észre, ugy egyeztünk ki, hogy az 1138 holdnak felét átengedtük neki véglegesen 569 hold területtel pedig romániai birtokosok lettünk.

Ez az első nagyobb terület mi a vármegye határából Romániához átcsatoltatott.

A határ leírás következő része így szól „a Szoldsa-patakot követve felfelé az Agapiuca torkolatáig és ismét ez utóbbi forrásáig húzódik. Innét megint a Moldvánoknál Buvár du ministi nevű jelvény mellett a Karabég (Kere-buk) hegy csucsán át a Csüé-sul-patakig, majd pedig ez utóbbi patak tulsó partjára menve, az itt levő pojana Luistán, avagy Pojana kuton nevű kút mellett, Facselul-Alb avagy Fejér-bükk nevű hegyet szélében szelve az említett Pojánán felfelé, innél az Apahavas szélén el ugyan e

hegynek fa nélküli helyén lévő Kurmaturáig halad. Innét a Pojana Arsa avagy Egert mezőn át Popoluj és Áldomás halomtól lefelé a Gyimes falunál lévő sorompó-kapun kívüli árok felett emelt hidnak, még pedig a Moldován részen levő hídfőn felállított sas jelvényig halad.”

Ez a kétféleképp magyarázható leírás szolgáltatott okot 1819-től kezdve 1883-ig, illetőleg a határszlopok 1888-ban történt elhelyezéseig. Csikszentmiklós egyházmegye és a Ghyca család között fenforgott állandó határsértésekre. Mert eltekintve ugyanis szörnyű kezdetlegességétől, melyben a Szulca pataknak több mint 12 kilométernyi hosszú vonalát semmi közbeeső ponttal nem jelzi, holott abba két Aga-piuce patak szakad be, ha már ezt Gyepece-pataknak is vesszük, ezzel oly kétségű állapotot idézett elő, hogy valamelyik félnek amiatt nagy kárt kellett szenvednie. Egyik Gyepece-patak ugyanis a Sulca hosszú vonalának körülbelül 7/12 részén Vereskoton-havas keleti oldalán ömlik a Szulcába, s ez jókora nagyságu patak, melynek torkolatától eredetire felnézve, jól látszik Kerek-bükk kopasz csucsá; a másik Gyepece-patak pedig csak kis ér, s rövid folyásban Vereskoton-havas nyugati oldalán jó alá a Szulcába, illetőleg Farkas-patakba. Az előbbi Gyepece-patak torkolatától a

Postakosaranként

1 fnt 20 krèrt

rótesalma, esemege-
körte, uj paradicsom,
tölthető zöldpaprika,
zöld, tejes kukorica,
görög, turkesztán és
ananász-dinye kapható:

Szabó Géza

gyümölcskivitele

Csongrád.

Répati gyógyszanyuiz

naponta friss töltésben kapható Niszel
Lőrinc és Testvére kereskedésében
Csikszeredán.

Egy jó családból való fiu
tanulónak
fölvéttetik e lap kiadóhivatalába.

Répati víz

naponta friss töltésben kapható:
Nagy Gyulánál.

Az amerikai

Porcellán Puder

csak akkor valódi,

ha az Amerikai Porcellán Puder Rész-
vénytársaság hivatalos védjegye rajta
van. — Ugy mindennemű amerikai
cozmetikai cikkek, mint amerikai arc
Habcrém ára 4 korona. Urhölgyek
szappan 1 korona 50 fillér.

A puder eredeti csomagolásban 5
és 3 koronás dobozban van forga-
lomban. — Mintakövet ára 30 fillér,
melyen a Chicágó is olvasható, az
nem valódi.

Mindennemű kül- és belföldi illat-
szerek kaphatók:

FEKETE VILMOS illatszertárban
Csikszeredán.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

JAKAB JÓZSEF

POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZÍTŐ, CSIKSZEREDA (Fötér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMBEN

A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU **gyapju és kamgarn** SZÖVETEKBŐL NAGY RAKTÁRT TARTOK

melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. — Nemkülönböztetve nagy raktárt tartok még mindenféle **egyenruházati szövete**kéből is; elvállalok katonai, vasuti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és

nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

SINGER-FÉLE VARRÓGÉPEKET

gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.

Ugyisint nálam olcsón beszerezhető a géphez szükséges mindenféle kellékek. u. m. szijjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb. Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Jakab József.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

Könyvnyomdai

munkák, u. m.: kereske-
delmi, ipari és társadalmi
cílokra szükséges nyom-
latványok, nagyobb terje-
delmü művek folyóiratok
meghívók, gyászjelenté-
sek, névjegyek csakis leg
izlésesebb, legolcsóbb,
szakszerűség tekinté-
ben kifogástalanul —
Szvoboda Miklós-nál
(Csikszereda) készülnek;
ugyanott kapható min-
den, — a könyvkeres-
kedéshez tartozó cikkek.

SZÉPSÉG!

minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját
elérhesse, megragad minden alkalmat, a leg-
képtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A
legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert

nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg, sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy-
hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és az **arc minden tisztátalansága** (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos** és **ártalmatlan** szert az **arc széplítésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség szer a **Földes-féle Margit-Créme**, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget.** Az arc ideális **szép, üde** és **ifju** lesz s emellett a Margit-Créme teljesen **ártalmatlan**.

Egy légey ára **1 korona**, Margit-szappan **70 fillér** és Margit-puder (fehér, rózsás és crème színben) **1 K. 20 fillér**. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad**.

Főraktár Csikszeredán: **Szisz Árpád** gyógyszerésznél.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképészeti és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula kereskedő ur átellenében.) Műtermemben az itt eddig nem készített legművészebb kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes, platinált többféle színes, továbbá selyem és bársonyra szintén többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglévő legkisebb régi képekről életnagyságig bromézüst és olajban nagyítok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda.

Felvételek borult időben és ünnepnapokon is eszközöltetnek reggel 9 órától délután 6 óráig. — És mindezt oly művésziel kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel. — Kívánatra vidékre is kirándulók. — Kereskedők részére táj- képes levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

HESZ-féle

mérlegek

díjban részesítettet

HESZ VIKTOR

I. Erd. hidmérleggyára Nagyszében
Árlapok ingyen és díjmentesen küld.

Szives figyelmét felhívom a helyi és vidéki n. é. közönségnek év óta **Csikszeredában** fenálló

könyvkötészetemre

hol minden e szakmába vágó munk. kellő szakértelemmel végeztetnek. Szép munka, tartós és jutányos árak. Szives pártfogást kéri alázatos tisztelettel

Szemerjay Ferenc
könyvkötő-mester.

Levelezőlapok

fényképlenyomatuk nagy és szép választékban kaphatók

Szvoboda Miklós kereskedésébe

Gurahonczy Portland Cement és födélcserép, nyergesujfalusi Román Cement határtalan tartósságu, legolcsóbb áron kapható nagy és kis mennyiségben az egyesült Cementgyárak bizományi raktárába, Csikszeredán

Raktár és iroda: Rákóczi-utca, (a nagy dohánytőzsdével szembe.)

Nyomatott a Székelység könyvnyomdájában, Svoboda Miklós-nál. Csikszeredában 1907.